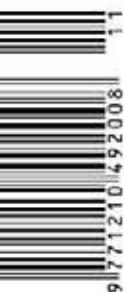

ODPADY

ODBORNÝ ČASOPIS PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

11/2019

CENA 80 Kč / 3,20 EUR

Téma čísla: **Sanace**

Jsou dosažitelné cíle pro biologicky rozložitelné odpady?

- ▶ Praha zkouší sběr gastroodpadu
- ▶ Radnice přišly o miliony
- ▶ Asfalt jako vedlejší produkt

PP
PROF PRESS

www.odpady-online.cz

Specifické cíle sběru pro nebezpečný elektroodpad

Ministerstvo životního prostředí České republiky připravuje novou odpadovou legislativu, která by měla jednou provždy vyřešit problém těch skupin elektroodpadu, které mají charakter nebezpečného odpadu.

Současná právní úprava sběru elektroodpadu je již zastaralá a bohužel se v mnoha aspektech neosvědčila. Jednou z největších chyb aktuální odpadové legislativy je to, že v ní chybějí tzv. specifické cíle na ty skupiny elektroodpadu, které mají charakter nebezpečného odpadu.

POVINNOST SBÍRAT

Česká republika má, stejně jako ostatní členské země EU, povinnost sbírat elektroodpad. A to zejména proto, že značná část odpadních elektrozařízení (vysloužilých elektrických a elektronických výrobků) obsahuje nebezpečné látky (např. rtuť, freony, olovo), jiné skupiny elektroodpadu zase obsahují zajímavé suroviny, které je možné dobře recyklovat (tj. zejména železo, hliník, měď, stříbro a zlato).

Primární odpovědnost za sběr elektroodpadu je vždy nastavena na jednotlivé členské země EU, v tomto případě tedy na Českou republiku. Členské země EU se této odpovědnosti nemohou žádným způsobem zbavit, ani ji nemohou přenést na jiné subjekty. Nicméně se mohou samy rozhodnout, jakým způsobem budou sběr elektroodpadu na svém území organizovat a jaké subjekty do něj zapojí. Nejčastěji zapojovanými subjekty jsou výrobci (a dovozci) nových elektrozařízení. Stručně řečeno, stát může výrobcům (a dovozcům) nových elektrozařízení uložit povinnost sběru elektroodpadu, může jim stanovit, které skupiny elektroodpadu mají sbírat přednostně (např. elektroodpad mající charakter nebezpečného odpadu), případně v jakém množství a podobně.

RŮZNÉ SYSTÉMY

Výrobci (a dovozci) si mohou následně sběr elektroodpadu zajišťovat sami, nebo si k tomuto účelu mohou zřídit specializované

soukromé firmy, tzv. kolektivní systémy. Kolektivní systém nemá naštěstí nic společného s kolektivizací, kterou známe z 50. let, ale pochází z anglického originálu „collective system“. Za zmínku nicméně stojí to, že na Slovensku používají trochu vhodnější název, a to „organizace odpovědnosti výrobce“. Kolektivní systémy jsou financovány pouze od výrobců (a dovozců) elektrozařízení. Stát ani EU kolektivním systémům bohužel žádným způsobem na sběr a ekologickou recyklaci elektroodpadu nepřispívá.

V České republice, stejně jako ve většině zemí EU, existují kolektivní systémy již od roku 2005. Účast v kolektivním systému není pro výrobce (nebo dovozce) elektrozařízení povinná, nicméně pro většinu výrobců je to jednodušší a levnější řešení než si samostatně sbírat elektroodpad. V České republice je zhruba 60 výrobců (a dovozců) elektrozařízení, kteří nejsou zapojeni do kolektivních systémů a plní si svoje povinnosti sběru elektroodpadu samostatně (tzv. individuální plnění odpovědnosti výrobce). Ostatní výrobci (a dovozci) elektrozařízení jsou zapojeni do některého z pěti kolektivních systémů elektroodpadu.

NOVÉ ZÁKONY NA OBZORU

Bohužel, současný systém sběru elektroodpadu není v tuto chvíli v České republice nastaven příliš dobře, a proto se ho Ministerstvo životního prostředí (MŽP) rozhodlo návrhem nových odpadových zákonů změnit. Elektroodpad se totiž legislativně dělí na několik skupin, z nichž některé mají charakter nebezpečného (elektro)odpadu, protože obsahují látky škodící zdraví i životnímu prostředí. Patří k němu zejména zářivky, které obsahují velmi nebezpečnou rtuť. Sběr a ekologická recyklace zářivek je kvůli tomu extrémně finančně náročná. Oproti tomu jiné typy elektroodpadu jako

Česká republika má stejně jako ostatní členské země EU povinnost sbírat elektroodpad

třeba mobilní telefony, IT zařízení a některé domácí spotřebiče jsou naopak z ekonomického úhlu pohledu zajímavé, protože se jejich sběrem a ekologickou recyklací dají získat dobře využitelné suroviny (železo, hliník, stříbro, zlato atd.).

V řadě vyspělých západoevropských zemí (jako je např. Velká Británie, Německo, Španělsko), které jsou environmentálně a eticky na daleko vyšší úrovni než Česká republika, jsou již delší dobu nastaveny jasné mechanismy, které zajišťují, aby povinné osoby byly nuceny sbírat nebezpečný elektroodpad. Bohužel, obdobný mechanismus v podobě tzv. specifických cílů na sběr těch skupin elektroodpadu, které mají charakter nebezpečného odpadu, v České republice zatím chybí.

NAVRHOVANÉ EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ

MŽP proto přišlo s velmi propracovaným řešením, jak nastavit tyto specifické cíle sběru na nebezpečný elektroodpad. Dané řešení spočívá v tom, že ty skupiny elektroodpadu, které mají charakter nebezpečného odpadu, tedy zejména světelné zdroje (zářivky obsahující rtuť), ale i televize a ledničky mají své vlastní specifické (samostatné) cíle sběru. Tedy je stanoven jeden samostatný a závazný cíl sběru pro světelné zdroje, druhý pro chladničky a třetí pro televize. Tím je zaručeno, že každá z těch specifických skupin elektroodpadu bude opravdu sbírána a že jejich sběr nebude nahrazován sběrem jiných skupin elektroodpadu, které nejsou tak finančně náročné na ekologickou recyklaci. Pro zbývající skupiny elektroodpadu, které nemají charakter nebezpečného odpadu (tj. velké a malé spotřebiče a IT technika) je stanoven pouze jeden společný cíl sběru, protože u nich není riziko obsahu nebezpečných látek a sbírají se tedy primárně pro recyklaci surovin. Ministerstvo životního prostředí tedy přichází s velmi efektivním a chytrým řešením, které zajišťuje, že nebezpečný elektroodpad bude skutečně sbírán. Teď už jen zbývá zajistit, aby byly nové odpadové zákony co nejrychleji schváleny a brzy vstoupily v platnost. ■

Ing. PETR ČÍHAL,
obchodní ředitel
kolektivní systém EKOLAMP

Cíle sběru elektroodpadu

Nebezpečný elektroodpad	Cíl
Televize a monitory	65 %
Chladničky a mrazničky	65 %
Světelné zdroje	65 %
Ostatní elektroodpad	
Velká elektrozařízení (pračky, sušičky atd.)	
Malá elektrozařízení (fény, kulmy, mixéry atd.)	65 %
IT a telekomunikační technika	